

СЛУЖ

НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува во потреба во српско, хрватско, словенечко и македонско издание. — Огласи по тарифата — Жиро сметка при Народната банка на ФНРЈ за претплата и одделни изданија број 101-11 за огласи 101-11 1-30 1-331

Среда, 1 јуни 1960

БЕЛГРАД

БРОЈ 22

ГОД. XVI

Цена на овој број е 60.— дин. — Претплата за 1960 година изнесува 2000.— дин., а за странство 3000.— динари. — Редакција: Улица Краљевик'а Марка бр. 9. Пошт. фах 226. — Телефони: централа 28-010, 28-417 и 28-838, Администрација 26-276. Продавно одделение 22-619.

291.

Врз основа на членот 12 од Уредбата за спречување и отстранување на маларијата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 18/59), Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за народно здравје пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА МЕРКИТЕ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ И ОТСТРАНУВАЊЕ НА МАЛАРИЈАТА

I. Општи одредби

Член 1

Здравствените и други мерки со цел за спречување, отстранување и искоренување (ерадикација) на маларијата, како и лекувањето на заболениите од маларија, се преземаат на начинот предвиден со одредбите од овој правилник.

Член 2

Мерките во смисла на претходниот член, ако не е предвидено поинаку со одделни одредби од овој правилник, се преземаат:

1) на територијата на Народна Република Србија: на подрачјето на Панчевачки Рит и во околиите Врање, Лесковац, Краљево, Ниш и Заечар (зона I — со седиште во Белград) и на подрачјето на Автономна Косовско-метохиска Област, освен на терените над 900 метра надморска височина (зона III — со седиште во Приштина);

2) на целата територија на Народна Република Македонија, освен на терените над 900 метра надморска височина (зона II — со седиште во Скопје);

3) на територијата на Народна Република Црна Гора: на маларичните подрачја на Црногорското Приморје, во околината на Скадарското Езеро и во долината на реката Зета (зона IV — со седиште во Титоград);

4) на територијата на Народна Република Босна и Херцеговина: во долината на реката Неретва од Коњиц, вклучувајќи го и Јабланичкото Езеро, до Метковиќ, во Посавина, Подриње и Западна Босна (зона V — со седиште во Сараево);

5) на територијата на Народна Република Хрватска: во околиите Метковиќ, Макарска, Шибеник, Сплит и Задар и на островите: Прес, Лошињ и Раб (зона VI — со седиште во Загреб);

6) на подрачјата што ќе ги определи надлежниот републички совет за народно здравје врз основа на членот 4 став 3 од Уредбата за спречување и отстранување на маларијата.

Републичките совети за народно здравје можат, по потреба, да создаваат подзони, ако, со цел за поуспешно спроведување на мерките за искоренување на маларијата, го бараат тоа стручни, административни или географски причини.

Член 3

Мерките со цел за спречување, отстранување и искоренување на маларијата ги преземаат здравствените установи и органите предвидени со одредбите од овој правилник.

Член 4

Материјалните средства за спроведување на мерките со цел за искоренување на маларијата мо-

жат да се употребат само за преземање на мерките предвидени со одредбите од овој правилник.

II. Пријавување на заболувањата и евиденција за заболувањата

Член 5

Секој микроскопски утврден или клинички сомничав случај на заболување од маларија (во натамошниот текст: заболување) на територијата на Југославија, му се пријавува на органот на управата на општинскиот народен одбор надлежен за работите на народното здравје (во натамошниот текст: органот на управата) на чие подрачје заболениот лице има живеалиште и на чие подрачје се појавило заболување.

Пријавата, во смисла на претходниот став, се поднесува во срок од два дена од денот на утврдениот заболување односно сомневање дека постои заболување. Пријавата се поднесува на образецот за пријавување на другите заразни болести, за кои со посебни прописи е предвидено задолжително пријавување.

Член 6

Заболувањето се одјавува само ако болниот умрел од маларија.

Одјавувањето го врши здравствената установа во која болниот умрел или здравствениот службеник што ќе ја утврди смртта на заболениот од маларија.

Одјавата му се доставува на надлежниот орган на управата на кој му е доставена пријавата за заболувањето.

Член 7

Органот на управата е должен за подрачјето на својата општина, врз основа на примените пријави, да води евиденција за сите утврдени случаи на заболување. Оваа евиденција се води посебно на образецот Мал-4.

Од примената пријава за заболувањето органот на управата по еден препис му доставува на околинскиот и на републичкиот хигиенски завод.

III. Мерки за истражување на болни и паразитиносци

Член 8

Активното истражување на болни и паразитиносци (во натамошниот текст: активен надзор) го спроведува здравствената установа што ќе ја определи советот на околинскиот народен одбор надлежен за работите на народното здравје, а во Автономна Косовско-метохиска Област и во Народна Република Црна Гора — обласниот односно републичкиот совет за народно здравје.

Член 9

Активниот надзор се врши периодично, а најмалку еднаш месечно, со обиколување на сите куќи и населби на соодветното подрачје во времето од 1 април до 31 октомври секоја година.

За вршењето на активен надзор здравствената установа определува потребен број здравствени службеници.

Член 10

Здравствениот службеник со обиколување истражува фебрилни лица и од секое такво лице,

како и од лице за кое се сомнева дека заболело од маларија, зема густа капка крв од ушната ресица и ја доставува заради преглед на маларија до одредена здравствена установа, заедно со податоците на образецот Мал-6 за лицето чија крв испраќа на преглед.

Член 11

Ако со прегледот на крвта се утврди заболување, се зема заради преглед на маларија и крв од сите лица што живеат во истото домаќинство со заболениот, како и од лицата од соседните домаќинства.

Ако по пат на епидемиолошка анкета и извршен контролен преглед на крвта не се утврди извор на зараза во местото на живеењето на заболениот, тоа место, како и работното место на заболениот, се става под епидемиолошки надзор.

Член 12

Здравствениот службеник води на образецот Мал-3 дневник на активниот надзор, врз основа на податоците од тој дневник составува десетдневен извештај за извршениот активен надзор на своето подрачје и го доставува на образецот Мал-5 до здравствената установа определена за вршење активен надзор.

Член 13

Со цел за утврдување на распространетоста на маларијата на некое подрачје, во определени училишта се зема густа капка крв од школските деца и се врши преглед на нивната шпинатка (спленометрија).

Училиштата од претходниот став ги определува околинскиот хигиенски завод, а ако на подрачјето на околицата нема ваков завод, училиштата ги определува републичкиот хигиенски завод.

Член 14

Од лицата од подрачјето од членот 2 на овој правилник што се прегледуваат или се лекуваат во стационарни или амбулантно-поликлинички установи, а се фебрилни или се сомнева дека заболеле од маларија, се зема густа капка крв заради преглед на маларија.

Ако во здравствената установа нема можност за преглед на крв на маларија, крвта со податоците наведени во образецот Мал-6 и се доставува на преглед на најблиската здравствена установа во која постојат за тоа услови.

Член 15

На лицата кај кои микроскопски е утврдено заболување, крвта се контролира најмалку еднаш за време на епидемскиот период, а секој пат кога кај овие лица ќе се јави фебрилна состојба — за време додека се водат во евиденцијата на заболениите.

На лицата за кои, според клиничките наоди се сомнева дека заболеле од маларија, крвта им се контролира до крајот на епидемскиот период.

Контролата на крвта во смисла на претходните ставови ја врши здравствената установа од членот 9 на овој правилник.

Член 16

Советот на околинскиот народен одбор надлежен за работите на народното здравје, а во Автономна Косовско-метохиска Област и во Народна Република Црна Гора — обласниот односно републичкиот совет за народно здравје, ги определува здравствените установи што ќе вршат преглед на крвта на маларија.

Член 17

Здравствениот службеник што врши преглед на крвта на маларија води посебен дневник за прегледот на крвта.

Овој дневник има рубрики: реден број, датум, фамилијарно, татково и родено име на прегледаниот, негови години на возраста, адреса, куќен број,

општина, наод на крвта, кој ја испраќа крвта на преглед, на кој треба да му се упати наодот на крвта и забелешки.

Член 18

Со цел за спречување на ширењето на заболувањата, сите здравствени установи на територијата на Југославија се должни да ја следат можноста за појава на заболувања и, во случај на појава на заболување, да го известат надлежниот хигиенски завод (пасивен надзор).

IV. Резидуално прскање

Член 19

Прскањето на сите простории за живеење на луѓе, како што се куќи, вајати и сл., и за сместување на домашни животни, како што се штали, котари, трла, кафези за живина и сл., со средствата од членот 24 на овој правилник (во натамошниот текст: резидуално прскање) се врши на подрачјата од членот 2 на овој правилник што ги определува надлежниот републички совет за народно здравје по предлог од Централниот хигиенски завод, односно во Народна Република Србија по предлог од Хигиенскиот институт.

Член 20

Резидуалното прскање го организира органот на управата по пат на екипи за прскање, а го спроведува здравствената установа од членот 9 на овој правилник.

Резидуалното прскање мора да се врши во текот на 1960, 1961 и 1962 година, а ако треба — и по овој период, сè додека не се искорени маларијата на соодветното подрачје.

Резидуалното прскање се врши во периодот од 20 април до 31 мај, а на подрачјата на кои се одгледува свилена кокона за домашна дејност прскањето може да се врши во периодот од 10 јуни до 15 јули.

Член 21

Во селските населби со поволни орохидрографски услови за развој на ларвите и за значителна густина на популацијата на анофелите, во кои ќе се утврдат повеќе случаи на заболување, мора да се врши резидуално прскање на барите и мочуришните терени. заради намалување на популацијата на анофелите.

Во градските населби се врши резидуално прскање на жариштата и терените околу овие населби, заради создавање на заштитен појас од достаточна широчина меѓу жариштето и леглото на ларвите од анофели.

Прскањето од претходните ставови се врши по предлог од републичкиот хигиенски завод.

Член 22

Ако заболувањето се појави надвор од подрачјата од членот 2 на овој правилник, веднаш по утврдувањето на случаите на заболување ќе се изврши резидуално прскање во жариштето и околу жариштето. Ова прскање ќе се врши во текот на наредните две години.

Член 23

Резидуалното прскање го вршат екипи за прскање.

Екипата за прскање се состои од најмногу три члена.

Подрачјето на работата на одделни екипи го определува органот на управата.

Член 24

Резидуалното прскање се врши со инсектицид со резидуално дејство (ДДТ) во форма на 25%-ен концентрат за емулзија, така што на секој квадратен метар површина за прскање да доаѓаат 2 грама ДДТ-суспензија.

За ова прскање можат, по предлог од Сојузниот завод за народно здравје, да се користат и други инсектициди или нивни смеси.

Член 25

Во местата што ќе ги определи околинскиот хигиенски завод ќе се установи контролна штала, заради контролирање на ефикасноста на прскањето.

Член 26

За вршење резидуално прскање можат да се ангажираат службеници односно работници што се упатени во техниката на прскањето (прскачи).

При прскањето, лицата од претходниот став мораат да бидат заштитени со специјална опрема: работна кошула, работна облека, заштитна капа и чевли, а по потреба и со заштитни нараквици и маска односно респиратор.

Член 27

За шеф на екипа за прскање може да се определи само здравствен службеник, по можност хигиеничар, упатен во методите за отстранување на маларија, а особено во начинот на вршењето на резидуално прскање.

Член 28

Шефот на екипата за прскање раководи со резидуалното прскање на соодветното подрачје и се грижи:

- 1) за извршувањето на дневната програма и неделниот план на прскањето;
- 2) за правилното изведување на прскањето;
- 3) за исправноста на прскалките и на другиот прибор;
- 4) за квалитетот на инсектицидот и за приготвувањето на пропишаната емулзија за прскање;
- 5) прскачите за време на прскањето да носат лични заштитни средства предвидени во членот 26 став 2 на овој правилник;
- 6) населението да биде благовремено известено за прскањето;
- 7) секоја зграда, како и ѕидовите и таваницата на секоја просторија, да бидат прскани според техничките прописи;
- 8) намештајот и предметите на покуќнина поради прскање да не бидат оштетени;
- 9) да ја извести здравствената установа од членот 9 на овој правилник ако узнае за некој фебрилен болан.

Шефот на екипата врши попис на прсканите домови на своето подрачје и податоците во врска со извршеното прскање ги внесува во образецот Мал-1. Врз основа на овие податоци тој составува десетдневен извештај на образецот за извршеното прскање Мал-2, од кој еден примерок му доставува на надлежниот орган на управата, а друг — на здравствената установа определена за спроведување на прскањето.

Член 29

Здравствените установи од членот 9 на овој правилник организираат редовни и вонредни обиколувања на екипите, заради вршење контрола над техниката на прскањето и над земањето на мостри на струганки од прсканите ѕидови со цел за утврдување на депозитот на ДДТ.

Член 30

Републичките хигиенски заводи се должни да ги испитуваат видовите комарци што се појавуваат во односната народна република и да ја следат нивната резистенција врз употребените инсектициди.

V. Лекување на заболени

Член 31

Лекувањето на лица заболени од маларија се врши, по правило, амбулантно и дома.

Член 32

Лекарот што ќе утврди заболување го известува заболеното лице за карактерот на заболувањето и за обврската да се лекува, како и за штетните последици за него и за околината што можат да настанат поради одбегнување или прекинување на лекувањето.

Член 33

Лицето заболено од маларија е должно да се лекува уредно.

Со цел за потполно излекување заболеното лице е должно во текот на лекувањето да се одзове на секоја покана заради преглед и повторно давање крв.

Заболеното лице се лекува и се става под здравствен надзор за време од три години ако е заразена со *P. vivax* и *P. malariae*, а за време од две години ако е заразено со *P. falciparum*.

Член 34

Ако е утврдено заболувањето, на болниот му се дава Chloroquine, или Primaquine и Daraprim, а подолна состојбата на болниот треба да се следи и да се контролира за време од две години.

Ако се сомнева дека постои заболување, при земањето на густа капка крв на болниот му се дава Pyrimethamine, и тоа: 50 мг за возрасни, 25 мг за деца од 7 до 15 години, 12,5 мг за деца од 1 до 6 години и 6 мг за деца до една година.

Сојузниот завод за народно здравје ќе пропише, по потреба, и други видови лекови за лекување од маларија, како и начинот на нивната употреба.

VI. Заеднички одредби

Член 35

Сојузниот завод за народно здравје:

- 1) подготвува план и програма за искоренување на маларијата, и во врска со тоа ја координира работата на републичките хигиенски заводи;
- 2) ја предлага височината на финансиските средства потребни за отстранување и искоренување на маларијата;
- 3) прибира податоци за движењето на отстранувањето на маларијата и за тоа му доставува извештај на Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за народно здравје.

Член 36

Републичкиот хигиенски завод:

- 1) изработува план и програма за искоренување на маларијата на територијата на односната народна република и ја координира работата на околиските хигиенски заводи;
- 2) им дава упатства на здравствените службеници што ги спроведуваат мерките против маларија;
- 3) ги контролира установите што вршат преглед на крвта на маларија, земајќи притоа 10% од препаратите заради контролен преглед;
- 4) им ја предлага на републичките извршни совети и на околиските односно општинските народни одбори височината на средствата потребни за спроведување на мерките против маларија;
- 5) го организира обиколувањето на терените за време на маларијната сезона;
- 6) организира курсеви за оспособување на здравствените службеници за спроведување на мерките против маларија, и за таа цел дава потребни упатства;

Образец Мал-3

(формат: 297 × 210 мм)

ДНЕВНИК НА АКТИВНИОТ НАДЗОР

Населба _____

Општина _____

Околија _____

1	2	3	4	5						6
Реден број	Фамилијарно, татково и родено име	Години на возраста	Куќен број	Датум на посетата и наод на крвта						Забелешка
				мај	јуни	јули	август	септември	октомври	

Околија _____

Хигиеничар _____

Образец Мал-4

(формат: 210 × 297 мм)

СПИСОК НА ЗАБОЛЕНИТЕ ОД МАЛАРИЈА

евидентирани на подрачјето на општината _____

Реден број	Фамилијарно, татково и родено име	Години на возраста	Населба и куќен број	Микроскопски утврдена маларија, датум	Лекување, контрола, датум	Забелешка
					I II III IV	

Образец Мал-5

(формат: 210 × 148 мм)

ДЕСЕТДНЕВЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА АКТИВНИОТ НАДЗОР

Анкетар: _____

Општина: _____

Околија: _____

Број на анкетирани населби	Број на жители во тие населби	Број на анкетирани домови	Вкупно земено крв	Микроскопски наод	
				+	-

КОМЕНТАР: _____

Потпис: _____

Образец Мал-6

(формат: 210 × 148 мм)

СПРОВОДНИЦА

Реден број	Фамилијарно, татково и родено име	Години на возраста	Населба, куќен број	НОО	Дали болувал-ла од маларија

Установа која треба да биде известена за резултатот на микроскопскиот преглед на крвта _____

Место _____

196—

во _____

Потпис, _____

Страна 1

НР _____
 Околија _____
 Општина _____

Образец Мал-7
 (формат: 420 × 297 мм, пресвиткан
 на формат 210 × 297 мм)

Година _____
 Зона _____
 Подзона _____

ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА ЕРАДИКАЦИЈА НА МАЛАРИЈАТА

за _____ 19__

Епидемиолошка ситуација:

Потпис: _____

I Евиденција на болните

Страна 2

Населба, општина или околија	Број на жителите	Број на прегледаните лица	Болни		Број на прегледаните болни							Број на лекув ни те лица
			В к у п н о	Од гоа		Вкупно клинички утврдени болни	Микроскопски					
				при- марни	реци- диви		Вкупно	По видови паразити во крв				
								vivax	malariae	falcipa- rum	mixta	

II Резидуално прскање

Страна 3

Број на населби	Број на домови	Број на жители	Површина во м²	Изостанало од прскање		Концентрација на ДДТ м³	Потрошено ДДТ-емулзија
				домови	површина во м²		
Време на спроведувањето на резидуалното прскање		Број на прскачи	Број на прскалки		Резерва на ДДТ-емулзија во кг		
			исправни	неисправни			
од _____ до _____							

III Антиларни мерки

Биолошки	Површина во ха	Со хемиски средства			Сезона на спроведувањето	Фреквенција на примената
		в и д	површина во ха	потрошувачка		

IV Активно истражување

Број на населби	Број на жители	Број на мостри на крв	Позитивни				Негативни
			vivax	malariae	falciparum	mixta	

V Хемиопротифакса

Н а с е л б а	Број на лица	Применуван лек	Потрошувачка на лекови

VI Малариометриски мерења

Број на определени училишта	Број на прегледани деца	Спленични		Паразит.	
		број големен	%	број позитив.	%

VII Ентомолошки испитувања на осетливоста на анофели

Датум на испитувањето	Место	вид анофели	Метода	LD 50

VIII Кадар

Лекари		Микроскопи		Здравствени техничари				шофери	камиони	камионети	теренски возила	велосипеди

X Финансиски издатоци

Страна 4

Л И Ч Н И	О П Е Р А Т И В Н И	Ф У Н К Ц И О Н А Л Н И
Спецификација Дин.	Спецификација Дин	Спецификација Дин

XI Коментар

292.

Врз основа на членот 11 оддел III точка 4 од Уредбата за пренесување работите во надлежност на сојузните и републичките органи на управата („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 18/58 и 18/59), во согласност со сојузниот Државен секретаријат за внатрешни работи во смисла на членот 3 став 2 од Основниот закон за прекршоците („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 2/59), Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за сообраќај и врски пропишува

П РА В И Л Н И К ЗА ЕЛЕКТРИЧНИТЕ ИНСТАЛАЦИИ И ЗА ЗАШТИТАТА ОД ПОЖАР НА БРОДОВИТЕ НА ТРГОВСКАТА МОРНАРИЦА НА ФНРЈ

I. Општи одредби

Член 1

Патничките бродови на трговската морнарица на ФНРЈ до заклучно 1.000 БРТ што не вршат меѓународни патувања и товарните бродови, како

и со нив изедначените бродови до заклучно 500 БРТ без оглед на видот на патувањето и трговците на пловидбата, мораат, според одредбите од овој правилник, да бидат снабдени со уреди за заштита од пожар.

Со електрични инсталации според одредбите од овој правилник, мораат да бидат снабдени патничките бродови од претходниот став, како и бродовите за товар и со нив изедначените бродови од над 200 до заклучно 500 БРТ.

Патничките бродови без оглед на тонажата што вршат меѓународни патувања и патничките бродови од над 1.000 БРТ што не вршат такви патувања, како и бродовите за товар и со нив изедначените бродови од над 500 БРТ без оглед на видот на патувањето и границите на пловидбата, мораат да бидат снабдени со електрични инсталации и уреди за заштита од пожар според одредбите од Меѓународната конвенција за заштита на човечките животи на море (Лондон, 1948).

Член 2

Одредбите од овој правилник ќе се применуваат на новите бродови.

На постојните бродови и на бродовите во градба ќе се применуваат одредбите од овој правилник ако не е пропишано поинаку.

На техничките пловни објекти ќе се применуваат посебни прописи.

Член 3

Во смисла на овој правилник се сметаат:

1) како патнички бродови, покрај бродовите што превезуваат повеќе од 12 патници, — бродовите за управни, санитарски, забавни, спортски и други слични цели;

2) како бродови изедначени со бродовите за товар — рибарските бродови, реморкерите, бродовите-работилници, светилничарските бродови, бродовите за полагање кабели и другите бродови без механички погон;

3) како нови бродови — бродовите чија кобилица е поставена по влегувањето во сила на овој правилник;

4) како бродови во градба — бродовите чија кобилица е поставена пред влегувањето во сила на овој правилник, но кои на денот на неговото влегување во сила се наоѓаат уште во градба;

5) како постојни бродови — бродовите што на денот на влегувањето во сила на овој правилник се наоѓаат во пловидба, распрема, обнова или реконструкција.

Член 4

Надлежниот орган на управата во поморството на кој пред почетокот на градбата или преправувањето му се поднесува напрат на бродот заради давање евентуални забелешки за способноста на бродот за пловидба, е должен, со цел за давање евентуални забелешки во поглед на фиксните уреди (уредите прицврстени за конструкцијата на бродот) за заштита од пожар на патнички брод од над 50 БРТ и товарен брод од над 100 БРТ, да побара мислење од надлежниот републички државен секретаријат за внатрешни работи.

Ако при градбата на бродот дојде до измена на одобриениот проект во поглед на фиксните уреди за заштита од пожар на бродот од претходниот став, надлежниот орган на управата во поморството пред да ја одобри измената на проектот е должен да побара мислење од надлежниот републички државен секретаријат за внатрешни работи.

Член 5

Исправноста на електричните инсталации и на уредите за заштита од пожар на бродот се утврдува со прегледот во смисла на одредбите од Уредбата за утврдувањето способноста за пловидба на бродовите од трговската морнарица на ФНРЈ („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 40/50).

При вршењето на основен преглед на бродот (член 4 став 1 од Уредбата за утврдувањето способноста за пловидба на бродовите од трговската морнарица на ФНРЈ) учествува и претставник од надлежниот републички државен секретаријат за внатрешни работи кој со органот што врши основен преглед на бродот е должен да даде мислење за исправноста на уредите за заштита од пожар.

Органот што врши редовен и вонреден преглед на бродот може да побара од надлежниот републички државен секретаријат за внатрешни работи да учествува при вршењето на овие прегледи. Во тој случај републичкиот државен секретаријат за внатрешни работи е должен да учествува при вршењето на овие прегледи и да даде свое мислење за исправноста на уредите за заштита од пожар.

Член 6

Електричните инсталации и уредите за заштита од пожар мораат на бродовите да се одржуваат во исправна состојба и да бидат постојано спремни за употреба.

Лицето што врши преглед на инсталациите и уредите од претходниот став е должно најдената состојба и издадените налози за отстранување на утврдените неисправности на овие инсталации и уреди да ги забележи во книгата за преглед и надзор (член 58 од Правилникот за извршување на Уредбата за бродските исправи и за книгите на бродовите на трговската морнарица на ФНРЈ — „Службен лист на ФНРЈ”, бр. 13/51 и 41/51).

Член 7

На бродовите на трговската морнарица на ФНРЈ што според одредбите од овој правилник мораат да имаат електрични инсталации и уреди за заштита од пожар, нема да им се дозволи пловидба ако тие инсталации и уреди ги немаат, или ако истите не им одговараат на одредбите од овој правилник.

Нема да им се дозволи пловидба ниту на бродовите кои, според одредбите од овој правилник, не мораат да имаат електрични инсталации, ако тие инсталации ги имаат но не се изведени според одредбите од овој правилник.

II. ЕЛЕКТРИЧНИ ИНСТАЛАЦИИ

1. Изведуваче на инсталациите

Член 8

Електричните инсталации мораат да бидат изведени според важечките норми на некој од признаените класификациони заводи и такви да не претставуваат опасност од избувнување на пожар или на други незгоди што можат да ја загрозат безбедноста на бродот, посадата и патниците.

Електричните инсталации мораат да бидат такви што во случај на опасност на бродот, да овозможат во секој случај работа на сите служби неопходни за сигурноста на бродот.

2. Извори на електрична енергија на патничките бродови

Член 9

Патничките бродови на кои електричната енергија им е единствено средство за задвижување на помошните машини што служат за сигурност на бродот, мораат да имаат, и тоа:

1) бродовите до заклучно 200 БРТ — еден извор на електрична енергија (генератор) на сопствен погон (погон независен од главната погонска машина на бродот);

2) бродовите од над 200 до заклучно 500 БРТ — најмалку два извора на електрична енергија, од кои еден може да биде приклучен за главната погонска машина односно мотор на бродот;

3) бродовите од над 500 БРТ — два извора на електрична енергија на сопствен погон.

Силата на овие извори на електрична енергија мора да биде толкава што да му овозможува на бродот функционирање на службите потребни за негова сигурност, а силата на секој одделен извор — да овозможува функционирање на калничната и пожарната цикалка, непропусните врати, осветлението за нужда и уредите за трезова.

Одредбите од овој член не се однесуваат на постојните бродови и бродовите во градба.

Член 10

Патничките бродови од над 500 БРТ мораат, покрај изворите на електрична енергија наведени во претходниот член, да имаат и еден помошен извор на електрична енергија, чија работа е независна од главниот бродски извор на електрична енергија, кој мора да биде сместен над препрадната палуба и надвор од ровот на погонскиот простор.

Помошниот извор на електрична енергија од претходниот став мора да биде самостоен дизел-агрегат или батерија на акумулатори што во случај на нужда може најмалку 12 часови да произведува електрична енергија достаточна за функционирање на осветлението за нужда на бродот.

3. Заштитни мерки против несрекен случај**Член 11**

Сите изложени метални делови на електричните уреди и на електричната опрема (обвивки на кабели, куќишта) што не се определени да бидат под напон, но кои во случај да се расипат би можеле да бидат под напон, мораат на бродовите чија струја има над 24 волти напон, да имаат спој со трупот на бродот. Сите електрични апарати мораат да бидат конструирани и инсталирани на бродот така што при нормална употреба да не предизвикат опасност од незгоди.

Металните скелети на сите преносни ламби, алат и сличен прибор, што сочинуваат дел од електричната опрема на бродот, а се предвидени за напон од 40 волти или повеќе, мораат да имаат спој со трупот на бродот преку прикладниот вод во доводниот кабел.

Разводните електрични плочи мораат да бидат конструирани и инсталирани така што да бидат лесно пристапни од нивната предна или задна страна и да не претставуваат опасност за лицата што ракуваат со нив. Тие мораат да бидат заштитени отстрана и одзади со соодветна ограда или со друго заштитно средство, а на подот, околу плочата, мора да биде поставен тепих или решетка што не се спроводници на електрицитет. Неизолираните делови на кои напнатоста споема масата преминува 250 волти кај истосмерна струја или 150 волти кај наизменична струја, не смеат да бидат инсталирани на предната страна од која и па е разволна плоча или контролна табла.

Одредбата од претходниот став на овој член се применува на постојните бродови и бродовите во градба, ако е тоа конструктивно изводливо.

4. Заштитни мерки за спречување пожар**Член 12**

На патничките бродови и на бродовите за превоз на течно гориво мораат да се преземат и следните заштитни мерки:

1) враќањето на струјата низ трупот на бродот не смее да се употреби за круговите на погонот, за греење и осветление;

2) сите метални плаштови и оклопи на кабелите мораат да бидат непрекинати и уземјени на бродскиот труп;

3) кабелите мораат да бидат снабдени со метален плашт или со соодветен несогоорлив оклоп;

4) споевите на сите водови мораат да бидат изведени само во спојните или излезните кутии, кои мораат да бидат изработени од незапалив материјал и без никакви отвори преку кои би можел да се прошири пожарот;

5) уредите за осветление мораат да бидат наместени така што да го спречат порастот на температурата кој може да ги оштети кабелите и да го спречат прекумерното загревање на околниот материјал;

6) кабелите мораат да бидат поставени така што да се одбегне нивно абеење или друго оштетување;

7) секој одделен круг мора да биде заштитен против преоптоварување, а допуштивата максимална струја во секој круг мора да биде перманентно назначена на осигурувачите или релеите;

8) акумулаторските батерии мораат да бидат сместени во одделни кутии или простории што мораат добро да се проветриваат;

9) направите што би можеле да произведат електрични лакови не смеат да се инсталираат во просторијата намената за сместување на акумулаторите, како и во просториите во кои би можеле да се собираат запаливи гасови.

Член 13

Електричните радијатори мораат да бидат прицврстени и така градени да не постои опасност од пожар.

Забранета е употреба на радијатор од отворен тип.

5. Уреди за сигнализација**Член 14**

Ако патничките бродови од над 500 БРТ немаат детектори за откривање пожар, мораат да бидат снабдени со уред за сигнализација на пожар, со кој од просториите определени за престојување на патниците и посадата ќе се сигнализира на запалениот мост за пожарот во тие простории.

6. Алармен уред**Член 15**

Патничките бродови од над 500 БРТ мораат да имаат алармен уред за известување на посадата и патниците за опасноста на бродот, кој се состои од низа електрични свончиња кои, кога ќе се активираат, непрекинато свонат. Електричните свончиња мораат да бидат распоредени на бродот така што своенето силно да се слуша во сите простории за посадата и патниците, како и во работните простории.

Направата за активирање на алармниот уред мора да биде сместена во кормиларницата.

III. УРЕДИ И МЕРКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПОЖАР**1. Проветрување на просториите****Член 16**

На краиштата на влезните и излезните отвори за проветрување мораат да постојат средства за затворање, на кои во случај на пожар може лесно да им се пристапи.

На бродовите на кои постојат направи за механичко проветрување, овие направи, освен вентилаторите во просториите за погон на бродот, мораат да бидат снабдени со контролни направи што овозможуваат сите направи за проветрување да можат да бидат запрени од едно место на отворената палуба на бродот.

Одредбите од овој член не се применуваат на постојните бродови.

2. Лифтови, окна и ошаци**Член 17**

Вертикалните ровови за доведување светлина и воздух во патничките и другите простории, како и сите други ровови (на пример, за електрични кабели итн.) на патничките бродови мораат да бидат градени од челик или друг соодветен метал и конструирани така што да спречуваат преминување на чад и пламен од едно меѓупалубје во друго. Рововите за доведување светлина и воздух мораат да бидат снабдени со соодветни капаци против чад, така што секој простор низ кој минуваат тие да биде изолиран во случај на пожар.

Ошаци на кујнските печки мораат да имаат ефикасна изолација.

Одредбите од ставот 1 на овој член не се применуваат на постојните бродови и бродовите во градба, како ниту на бродовите од дрвена конструкција.

3. Скалишта**Член 18**

Сите скалишта под најниската отворена палуба на патничките бродови од над 300 БРТ мораат да имаат челични скелети.

Одредбата на претходниот став не се применува на постојните бродови и бродовите во градба, под услов органот надлежен за издавање пловидбена дозвола да утврди дека, со цел за спречување пожар на определен брод, примената на одредбата од претходниот став на овој член не е неопходна.

4. Излези за спасување**Член 19**

На сите патнички бродови во просториите за патниците и посадата, скалите и скалиштата мораат да бидат направени така што на лицата што се на-

оѓаат во тие простории да им овозможуваат брзо излегување на отворената палуба на бродот. За таа цел:

1) секое непропусно одделение под преградната палуба мора, независно од непропусните врати, да има доволен број лесно пристапни излези за спасување;

2) секоја просторија во која е сместена погонска постројка, како и тунелот на оската, котларницата и секоја друга работна просторија, независно од непропусните врати, мора да има излез што ќе овозможува спасување на посадата.

Широчината, бројот и распоредот на скалиштата од ставот 1 на овој член ги одобрува органот надлежен за издавање пловидбена дозвола при прегледот на конструкционите планови на бродот.

Одредбите од овој член не се применуваат на постојните бродови.

5 Цевки на танковите за течнo гориво

Член 20

Одушниците на танковите за течнo гориво мораат да излегуваат на отворената палуба и да бидат снабдени со заштитна капа и метална мрежичка.

Цевката за полнење на танковите за течнo гориво мора да излегува на отворената палуба и мора да се затвора со непропусен затворац.

Цевката за сондирање мора да се затвора со непропусен затворац.

Цевките за одвод на течното гориво што служи за погон на бродот мораат да бидат снабдени со вентили што брзо се затвораат од лесно пристапно место над главната (преградната) палуба.

6. Надворешни излези

Член 21

Надворешните излези и испусти што се наоѓаат близу товарната водна линија, или на местото каде што топењето на олово во случај на пожар би можело да ја зголеми опасноста од навлегување на вода, не смеат да бидат изработени од олово.

7. Спремишта за лесно запаливи материјали

Член 22

Спремиштата за лесно запаливи материјали (сверилки, бои итн.) на железните бродови мораат:

1) да бидат градени од челик или друг соодветен материјал;

2) да бидат зајакнати според целта за која се наменети;

3) да бидат градени така што да спречуваат минување на чад и пламен во соседните простории;

4) да имаат добра природна или вештачка вентилација. Ако имаат вештачка вентилација таа мора да биде изведена така што да исклучува можност на експлозија.

Спремиштата определени за лесно запаливи материјали мораат да бидат сместени така што да ја сведуваат опасноста од пожар на најмала мера.

На постојните бродови се применуваат одредбите од овој член ако е тоа технички изводливо.

8. Садови под притисок

Член 23

Садовите под притисок на бродот мораат да бидат снабдени со сигурносни вентили непосредно сврзани со самите садови.

Садовите исполнети со гас опасен по здравјето на луѓето мораат да имаат испусти на отворената палуба на бродот, и тоа на местата каде што не постои опасност од пожар.

9. Бои и лакови

Член 24

Боите, лаковите и слични препарати, што имаат нитроцелулозна база, не смеат да се употребуваат ниту да се држат на бродот.

10. Уреди за кино

Член 25

За инсталирање и употреба на уреди за кино на бродовите потребно е посебно одобрение од органот надлежен за издавање пловидбена дозвола.

Овој орган ќе издаде одобрение за инсталирање и употреба на овие уреди само ако утврди дека овие уреди не можат да предизвикаат пожар.

Запаливи филмови не смеат да се употребуваат на бродовите.

11. Посебни одредби за бродовите од дрвена конструкција

Член 26

На бродовите од дрвена конструкција мораат, покрај другите мерки пропишани со овој правилник, да се применуваат и следните мерки за спречување на пожар:

а) на сите бродови без оглед на големината:

1) подниците во просторот на моторот мораат да бидат изработени од ребрест лим, а преградите мораат да бидат во целина обложени со лим, како и бочните сидови од подницата до палубата;

2) издувката на моторот мора да биде изолирана со огноотпорен материјал и не смее да ги допира сидовите на просторот низ кој минува, а просторот низ кој минува издувката мора да биде до-статоч-но проветрен;

3) моторите со вжарена глава мораат да имаат специјален оклоп сограден на самата глава од моторот, со цел да се спречи ширење на пламен надвор од главата на моторот, а место специјален оклоп, над главата на моторот може да се постави лимена заштита што мора да биде изолирана со огноотпорен материјал;

4) горивото што се прелева од танковите во кои се наоѓа гориво за дневна потрошувачка или од моторот, мора да се собира во специјални собирни танкови, ако е тоа технички изводливо;

5) во просторот на моторот мора да биде поставен метален или со лим обложен долап или лимена кутија за чување на лесно запалив материјал (боја, масло и сл.);

б) на бродовите од над 200 БРТ:

1) просториите во кои е сместен запалив материјал (светилки, бои и сл.) мораат да бидат обложени со лим;

2) ако под моторот не постојат специјални собирни танкови, горивото што се прелева од танковите во кои се наоѓа гориво за дневна потрошувачка или од моторот, мора да се собира во одделенијата на калниците снабдени со цицалка.

Одредбите на точката а) под 1 на овој член не се применуваат на постојните бродови до заклучно 20 БРТ, ниту на постојните бродови од над 20 БРТ доколку се однесуваат на облагањето на бочните сидови.

IV. СРЕДСТВА ЗА ГАСНЕЊЕ ПОЖАР

1. Цицалки за гаснење пожар

Член 27

Патничките бродови од над 50 до заклучно 300 БРТ мораат да имаат една цицалка за гаснење пожар на механички погон, а бродовите од над 300 БРТ — две цицалки.

На патничките бродови од над 100 до заклучно 300 БРТ цицалката за гаснење пожар мора да има сопствен погон, а на бродовите од над 300 БРТ само една од цицалките за гаснење пожар мора да има сопствен погон.

Товарните бродови од над 100 БРТ мораат да имаат една цицалка за гаснење пожар на механички погон. Оваа цицалка на товарните бродови од над 300 БРТ мора да има сопствен погон.

Цицалките за гаснење пожар на механички погон на постојните бродови не мораат да имаат сопствен погон.

Член 28

Калничната, баластната и секоја друга цицалка на брод, освен цицалката за течно гориво, може да се употреби како цицалка за гаснење пожар ако им одговара на условите пропишани со овој правилник за таа цицалка.

Член 29

Цицалката за гаснење пожар на механички погон мора да биде снабдена со сигурносен вентил.

Одредбата на претходниот став не се применува на постојните бродови.

Член 30

Цицалката за гаснење пожар на патничките бродови до заклучно 300 БРТ и на товарните бродови до заклучно 500 БРТ мора да биде оспособена за исфрлување на еден, а на патничките бродови од над 300 БРТ — на два истовремени силни блика вода во кој и да е дел на бродот.

Како силен блик вода, во смисла на овој правилник, се подразбира блик вода исфрлен од бликачите со пречник од најмалку 12 мм, чиј домет изнесува најмалку 12 метра.

2. Цевки за вода и приклучоци со прибор

Член 31

Бродовите од членот 27 на овој правилник, кои мораат да имаат цицалка за гаснење пожар на механички погон, мораат да имаат цевки за вода заштитени од оштетување и поставени така што на истите да може да се размести бројот на хидрантите пропишан со овој правилник.

Член 32

Цевките за вода и хидрантите мораат да бидат поставени така што пожарните црева да можат лесно да се приклучат.

На бродовите што можат да крцаат товар на палубата, хидрантите мораат да бидат распоредени така што секогаш да бидат лесно пристапни.

Член 33

Цевките за вода и хидрантите мораат да бидат снабдени со вентили што овозможуваат сметнување на пожарното црево и додека работи цицалката.

Член 34

Бројот и распоредот на хидрантите на бродот мораат да бидат такви што гаснењето на пожар со вода од пожарното црево во должина од 15 м и со воден блик од 12 мм да биде овозможено на секое место на бродот и кога на бродот се затворени огноотпорните и непропусните прегради.

Член 35

Пречникот на цевката и хидрантот мора да биде достаточен да осигури снабдување со соодветна количина вода за едно односно две пожарни црева и мора да му одговара на капацитетот на цицалката за гаснење пожар.

Член 36

Бродовите на механички погон, и тоа: патничките од над 50 до заклучно 300 БРТ и товарните од над 100 до заклучно 500 БРТ мораат на палубата да имаат хидрант во непосредната близина на погонската постројка.

Покрај овој хидрант, патничките бродови на механички погон од над 300 до заклучно 500 БРТ мораат да имаат еден, а над оваа големина — два хидранта во погонската просторија, и тоа еден од левата, а друг од десната страна на погонската постројка.

На бродовите со котли на течно гориво и со погонска постројка на внатрешно согорување, бликачите за гаснење пожар во погонските (машинските) простории мораат да ја распрскуваат водата во вид на дождови капки (заштитен блик).

3. Пожарно црево

Член 37

Пожарното црево мора да биде долго 15 м, освен ако големината на бродот не ја бара оваа должина.

На патничките бродови од над 500 БРТ, што мораат да имаат цицалка која истовремено исфрлува два блика вода, другото пожарно црево може да биде подолго од 15 м.

Пожарното црево мора да биде двократно свиткано така што обете негови спојници да се наоѓаат од надворешната страна на свитканото црево.

Член 38

Пожарните црева не смеат да бидат гумирани. Спојниците на пожарните црева мораат да имаат соодветни гумени заптивки.

При спојниците мора да се наоѓа алат за нивно стегане, ако е потребен.

4. Пожарна станица

Член 39

Пожарните црева на бродот мораат да бидат сместени во долапчиња со стаклени врати што се поставени во непосредната близина на хидрант (пожарна станица), за да бидат секогаш спремни за употреба и заштитени од влага и невреме.

Бројот на пожарните станици на бродот се определува според големината на бродот и сместувањето на хидрантите, со тоа што тој број да мора да изнесува најмалку половина од бројот на хидрантите што бродот мора да ги има според одредбите на овој правилник.

Пожарната станица мора да биде видно означена со црвена боја и мора да има реден број.

5. Апарати за гаснење пожар

Член 40

Апаратите за гаснење пожар (екстинтери) можат да бидат преносливи или непреносливи.

На секој екстинтер мора да биде напишано упатство за негова употреба, датум на полнењето и датум на последниот преглед.

На бродовите што имаат екстинтери полнети со отровни средства, посадата мора да биде предупредена дека е нивната употреба во затворен простор опасна за животот.

Член 41

Екстинтерите, ако е тоа можно, треба да бидат сместени на местата на кои нема да бидат изложени на влага или температура која е под или над температурата пропишана за односниот тип екстинтер, а екстинтерите под постојан притисок не смеат да бидат сместени во просториите за посадата и патниците.

Член 42

На бродот мора да постои материјал за резервно полнење на половината екстинтери што е должен да ги има бродот. Овој материјал мора да биде сместен на суво и лесно пристапно место на бродот.

Член 43

На бродот не смеат да се употребуваат повеќе од два различни типа преносливи или непреносливи екстинтери од ист вид.

6. Рачни апарати за почетно гаснење пожар

Член 44

Рачните апарати за почетно гаснење пожар (преносливи екстинтери), според намената за која служат, можат да бидат со течност со пена, со јаглен-диоксид (CO_2) или со некое друго одобрено средство.

Капацитетот на апаратите од претходниот став, по правило, не смее да биде поголем од 13 $\frac{1}{2}$ л, ниту помал од 9 л.

Член 45

Бродовите со котли на јаглен мораат да имаат во просторијата на машината најмалку еден пренослив екстинтер со пена, од одобрен тип.

Член 46

Бродовите со котли на течно гориво мораат да имаат најмалку два преносливи екстинтери со пена, од одобрен тип, и тоа во секоја просторија и каде се наоѓа кој и да е дел од уредите за течно гориво.

Член 47

Бродовите со погонска постројка на внатрешно согорување мораат да имаат во просториите на машината, ако е машината во јачина до заклучно 150 ОКС — најмалку еден, од 151 до заклучно 500 ОКС — најмалку два, од 501 до заклучно 1000 ОКС — три преносливи екстинтери со пена, од одобрен тип. За секоја натамошна 1000 ОКС бродовите мораат да имаат уште еден екстинтер со пена, од ист тип и капацитет, но не мораат да имаат вкупно повеќе од шест вакви екстинтери.

Член 48

Во непосредната близина на секоја просторија со лесно запалив материјал, мора да се наоѓа најмалку еден пренослив екстинтер со пена.

Преносливите екстинтери пропишани во чл. 44 до 46 на овој правилник можат да се заменат со преносливи екстинтери од помал капацитет под услов нивниот вкупен капацитет да биде еднаков со капацитетот на заменетите екстинтери.

Член 49

Во просториите за посадата и патниците и во работните простории што се наоѓаат над највисоката непрекината палуба, а чија должина изнесува до 20 м, мора да се наоѓа еден пренослив екстинтер, а за секое натамошно започнати 20 м должина — уште по еден екстинтер. Овие екстинтери мораат да се разместат во соодветните простории онака како ќе го определи тоа органот за издавање пловидбена дозвола.

За просториите од претходниот став што се наоѓаат под највисоката непрекината палуба, за секое започнати 10 м должина на просторијата мора во таа просторија да се наоѓа по еден екстинтер.

Член 50

По еден екстинтер за гасење пожар на електричните уреди мора да се наоѓа во секоја просторија на бродот во која се наоѓа разводна плоча или електрична уклонка.

Кај главната разводна плоча со генератор од над 100 КС мораат да се наоѓаат два такви екстинтери.

Бродовите што имаат електрична инсталација со напон под 100 волти, не мораат да имаат екстинтери специјално определени за гасење пожар предизвикан со електрична струја.

Член 51

Еден од преносливите екстинтери наменети за употреба во определена просторија, мора да биде сместен во близината на влезот во таа просторија.

Преносливите екстинтери мораат да бидат прегледани од страна на органот надлежен за издавање пловидбена дозвола и да бидат подложени на испитувања.

7. Непреносливи екстинтери

Член 52

Бродовите со котли на течно гориво, со една котларница, а чија погонска сила има јачина од над 500 ОКС, мораат да имаат непренослив екстинтер од одобрен тип со најмал капацитет од 136 л,

а бродовите со повеќе котларници — два вакви екстинтери. Овие екстинтери мораат да имаат пожарни црева тркалесто навиткани. Пожарните црева мораат да имаат толкава должина што да можат да допрат во секој дел на котларницата или просторијата во која е сместен кој и да е уред за течно гориво. Овие екстинтери мораат да бидат на годно место во просторијата на погонската постројка. Местото за нивното поставење го определува органот надлежен за издавање пловидбена дозвола.

Член 53

Бродовите со погонска постројка на внатрешно согорување и со погонска сила од над 500 ОКС, мораат да имаат во секоја просторија на погонската постројка непренослив екстинтер со пена, од одобрен тип, и тоа со најмал капацитет од 45 л, а ако во истата просторија се наоѓа помошен котел на течно гориво — капацитетот на екстинтерот мора да изнесува 136 л.

Екстинтерите од претходниот став мораат да бидат снабдени со пожарни црева според членот 51 на овој правилник.

Член 54

Непреносливите екстинтери со пена, од одобрен тип, можат да се заменат со непреносливи екстинтери со јаглен-диоксид (CO_2), од одобрен тип и соодветен капацитет, и тоа: екстинтерот со пена, од капацитет од 45 л — со екстинтер со јаглен-диоксид, од тежина 16 кг, а екстинтерот со пена, од капацитет од 136 л — со екстинтер со јаглен-диоксид, од тежина 45 кг.

Член 55

Контролните вентили на непреносливите екстинтери мораат да бидат пристапни и сместени така што во случај на избувнување на пожар да можат веднаш да се употребат.

Член 56

Органот надлежен за издавање пловидбена дозвола може, наместо екстинтерите од чл. 52 до 54 на овој правилник, да одобри и употреба на некое друго, во иста мера ефикасно средство за гасење пожар.

8. Уреди за гасење пожар на бродовите за превоз на гориво во течна состојба

Член 57

Бродовите за превоз на гориво во течна состојба мораат да имаат непреносливи (фиксни) уреди за гасење пожар со пара, гас или пена во просториите каде што се наоѓа течно гориво.

Член 58

Уредите за гасење пожар на бродовите за превоз на гориво во течна состојба мораат да им одговараат на следните услови:

а) ако во просториите за товар и во котларниците за гасење пожар се употребува гас или пара, цевките за нивниот довод во тие простории мораат да бидат вградени така што да осигураат ефикасна распределба на гасот и парата, со тоа во секој голем склад да мораат да се наоѓаат најмалку две цевки, од кои едната мора да биде поставена на предниот, а другата на задниот дел од складот.

Цевките за доведување гас или пара во просториите за товар или во котларниците мораат да имаат контролни вентили или пипки, кои мораат да бидат секогаш лесно пристапни од палубата и обележени така што јасно да укажуваат на просториите во кои водат цевките.

Ако некоја цевка минува низ просториите за посада, таа мора да има соодветен заптивен вентил или пипка, кој мора да биде направен така што

да го спречува пропуштањето на гас или пара во кој и да е дел од бродот;

б) ако се употребува јаглен-диоксид како средство за гаснење пожар (сметајќи го неговиот волумен врз база на 0.56 m^3 за 1 кг при нормален атмосферски притисок):

1) во складот за товар количината на доведен гас мора да биде толкава да изнесува најмалку 30% од бруто волуменот на неговото одделение за товар кој може да се изолира;

2) во котларниците количината на доведен гас мора да биде толкава да изнесува најмалку 30% од бруто волуменот на најголемата котларница, мерен до врвот на котлите. Ако просториите на машината и котларниците не се напoлно одделени, та течното гориво може да преминува од калниците на котларницата во калниците на машината, просторите на котларницата и машината се сметаат како еден простор;

3) количината на гас расположив за гаснење на складот за товар или на котларницата не мора да биде поголема отколку што е потребно за гаснење пожар во најголемиот од тие простори;

в) ако се употребува пара како средство за гаснење пожар во складовите, котлите што произведуваат пара мораат да бидат во состојба да произведуваат најмалку 1 кг пара на час за секои 0.75 m^3 бруто волумен на најголемиот склад на бродот;

г) мораат да постојат уреди за запирање на механичките вентилатори од надворешната страна на просториите во кои тие работат, како и уреди за затворање на сите видови спроводници на вентилацијата на односните простории и на отворените простори околу одаците и другите отвори од просториите во кои гасот или парата можат да бидат употребени како средство за гаснење пожар.

Член 59

Во работните простории на танкерите мора да биде поставен звучен алармен сигнал, кој ќе дава знак за пуштање на гас во овие простории.

Член 60

На танкерите уредот за гаснење пожар со вода мора да има бликачи за распрскување вода во вид на дождови капки.

9. Песок

Член 61

Бродовите со котли на течнo гориво, како и со погонска постројка на внатрешно согорување, во секоја просторија за палење односно во просторијата во која е сместен мотор мораат да имаат сандак наполнет со следната количина песок или струганки импрегнирани со сода или со некој друг одобрен материјал, и тоа: бродовите до заклучно 50 БРТ — 30 дцм^3 материјал; бродовите од над 50 до заклучно 100 БРТ — 50 дцм^3 материјал; бродовите од над 100 до заклучно 500 БРТ — 150 дцм^3 , а бродовите од над 500 БРТ — 300 дцм^3 материјал.

Сандакот мора да има капак и да биде видно означен дека содржи песок или струганки за гаснење пожар.

При сандакот мора да се наоѓа лопатче за растурање песок или струганки.

10. Кобличина

Член 62

Бродовите мораат да имаат кобличина за вода за гаснење пожар, и тоа: бродовите до заклучно 20 БРТ — 2 кобличина; бродовите над 20 до заклучно 200 БРТ — 4 кобличина.

Кобличината мораат да имаат капацитет од најмалку 10 л. Тие мораат да бидат лесни и годни за ракување, а мораат да бидат сместени на посебно столче на палубата, и тоа на такво место што да бидат лесно пристапни и секогаш спремни за употреба.

Кобличината не смеат да се употребуваат за други цели, освен за гаснење пожар.

Секое кобличе, освен дрвено, мора да биде бојосано со црвена боја и означено со зборот: „пожар“.

Најмалку половина од сите кобличина мораат да бидат снабдени со јаже во достаточна должина за да може со кобличе од палубата да се заграби вода од морето.

На бродовите под 20 БРТ како кобличина за гаснење пожар можат да се употребуваат и кобличина наменети за други цели на бродот.

11. Противпожарна секира

Член 63

Кај секоја пожарна станица на бродот мора да се наоѓа по една противпожарна секира.

Бродовите што немаат пожарна станица мораат да имаат барем една противпожарна секира.

Противпожарната секира не смее да се употребува за други цели, освен за гаснење пожар.

12. Противпожарна опрема

Член 64

Патничките бродови од над 200 БРТ мораат да имаат една гарнитура противпожарна опрема, која се состои од:

- 1) изолационен апарат или цевен апарат за дишење;
- 2) сигурносна светилка;
- 3) сигурносно јаже;
- 4) противпожарен појас;
- 5) средство за заштита на лицето и очите од чад.

Патничките бродови до заклучно 500 БРТ можат, наместо изолационен апарат или цевен апарат за дишење, да имаат маска со противчаден филтер за заштита од јаглен-моноксид (CO). Оваа маска не смее да се употребува во просториите што немаат директна врска со надворешен воздух.

Изолациониот апарат, цевниот апарат за дишење и маската со филтер мораат да бидат од одобрен тип и на нив мора четливо и со неизбришливи букви да биде означена фирмата на производителот.

Целокупната противпожарна опрема мора секогаш да биде спремна за употреба и мора да се наоѓа во одделен сандак на лесно пристапно место на бродот.

На внатрешната страна на капакот од сандакот со противпожарна опрема мораат да бидат напишани упатства за употреба на оваа опрема. Овие упатства мораат да содржат и знаци (брзи и кратки потези — тргања со јаже) што се употребуваат за означување на определени дејствија на носителот на противпожарната опрема односно на членовите на посадата кои според распоредот за тревога во случај на пожар му помагаат на носителот на противпожарната опрема.

13. Изолационен апарат

Член 65

Изолациониот апарат мора да биде изработен така што да овозможува дишење без и каков да е смукачки контакт со атмосферскиот воздух.

Апаратот мора да има направа што предупредува дека содржината на воздух во апаратот се наоѓа при крај.

14. Цевен апарат за дишење**Член 66**

Цевниот апарат за дишење мора да биде изработен така што да овозможува, преку посебно црево, дишење на атмосферски воздух надвор од просторот во кој избувнал пожар.

Цревото мора да биде од издржлив материјал и во достаточна должина за отворот на цревото во кој влегува воздух да биде на чист воздух за сето време додека корисникот на апаратот се наоѓа во кој и да е дел од бродот. Отворот на цревото низ кој влегува воздух, мора да биде направен така што да може да се прицврсти за соодветно место и така заштитен што на корисникот да му осигурува сигурен довод на воздух.

Ако е цревото над 15 м, мора да постои рачен мев или цицалка за довод на воздух.

Ако е цревото составено од повеќе делови, тие мораат да бидат меѓусебно составени со спојници, кои мораат да се наоѓаат на самото црево, а кои ги составуваат деловите на цревото така што во нив да не може да навлезе воздухот.

15. Маска со противчаден филтер**Член 67**

Маската со противчаден филтер мора да биде изработена така што да овозможува дишење на чист воздух директно од просторијата во која има пожар.

16. Сигурносна светилка**Член 68**

Сигурносната светилка мора да биде со електрична батерија која овозможува да може светилката непрекинато да свети најмалку три часа.

Сигурносната светилка може да биде рачна или од таков тип да може да се носи на главата (челото).

Таа мора да биде изработена така што да може брзо и лесно да се прикопча за противпожарен појас и да не може да експлодира.

На бродовите што имаат уреди за гаснење пожар со гас, мора да постои и сигурносна ламба „Devy“ — од рударски тип.

17. Сигурносно јаже**Член 69**

Сигурносното јаже мора да биде изработено од бакар или галванизирани челик обвиткан со коноп. Обемот на јажето мора да изнесува најмалку 3 цм, а неговата цврстина мора да има издржливост од 1 тона.

Јажето мора да биде од 3 м подолого од должината на растојанието од палубата (или од кое и да е место на чист воздух на бродот) до кој и да е затворен простор на бродот.

Сигурносното јаже мора да биде прицврстено за противпожарен појас.

18. Противпожарен појас**Член 70**

Противпожарниот појас мора да биде изработен така што да може сигурно да се прицврсти кон телото, и мора да има соодветни средства за сигурно прицврстување на сигурносното јаже, сигурносната светилка и противпожарната секира.

V. РАСПОРЕД ЗА ТРЕВОГА ВО СЛУЧАЈ НА ОПАСНОСТ ИЛИ ВЕЖБА**Член 71**

Во поглед на распоредот за тревога и постапката во случај на опасност или одржување вежби за заштита од пожар, се применуваат одредбите од чл. 42 до 47 на Правилникот за средствата за спасување на бродовите на трговската морнарица на ФНРЈ („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 15/55).

VI. СВИДЕТЕЛСТВА**Член 72**

На бродот што има електрична инсталација, уреди и средства за заштита од пожар според одредбите на овој правилник, органот надлежен за издавање пловидбена дозвола му издава свидетелство за исправноста на електричните инсталации, уредите и средствата за заштита од пожар.

Член 73

Свидетелството за исправноста на електричните инсталации, на уредите и на средствата за заштита од пожар мора да содржи:

- 1) вид на бродот, име на луката на припадност, бруто и нето регистарска тонажа на бродот;
- 2) број и вид на изворите на електрична енергија (главни, помошни и за нужда) и нивни капацитет, како и вид и напон на струјата;
- 3) број и сместување на разводните плочи на бродот;
- 4) назначување дали на бродот постои алармен уред и распоред на алармните звончиња на бродот;
- 5) назначување дали на бродот постојат уреди за сигнализација (дојавување) на пожар и распоред на дојавните места на бродот;
- 6) број, видови и капацитет на цицалките за гаснење пожар;
- 7) број и сместување на приклучоците (хидрантите);
- 8) број и сместување на пожарните станици;
- 9) број, капацитет и видови на преносливите и непреносливите екстинтери и нивно разместување на бродот;
- 10) број и состав на гарнитурите на противпожарна опрема;
- 11) видови и распоред на непреносливите (фиксните) уреди за гаснење пожар со гас, пара или пена;
- 12) потврда дека бродот бил прегледан и дека е врз основа на прегледот утврдено дека електричните инсталации и уредите за заштита од пожар им одговараат на одредбите на овој правилник.

VII. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ**Член 74**

За поморски прекршок ќе се казни со парична казна од 20.000 динари:

а) бродарот и одговорното лице во бродарското претпријатие кои:

1) држат во пловидба брод снабден со неисправни електрични инсталации, со уреди и средства за заштита од пожар, или без такви инсталации, уреди или средства пропишани со овој правилник;

2) ќе дозволат да се употребуваат на бродот бои, лакови и слични препарати, што имаат нитроцелулозна база;

3) ќе дозволат да се инсталираат на бродот и да се употребуваат кино-уреди или запаливи филмови, противно на членот 25 од овој правилник;

б) заповедникот на брод или лицето што го заменува, кое:

1) плови со брод чија електрична инсталација не им одговара на одредбите на овој правилник или без уреди и средства за гаснење пожар пропишани со овој правилник;

2) употребува на бродот електрични инсталации, уреди и средства за заштита од пожар без соодветно свидетелство пропишано во чл. 71 и 72 на овој правилник;

3) не ги држи електричните инсталации, уредите и средствата за заштита од пожар во исправна состојба;

4) не ги држи средствата за гаснење пожар во пропишан број на определено место и секогаш спремни за употреба;

5) употребува на бродот бои, лакови и слични препарати, што имаат нитроцелулозна база;

6) употребува на бродот кино-уреди или запаливи филмови, противно на членот 25 од овој правилник.

За прекршок од ставот 1 точка а) на овој член правното лице ќе се казни со парична казна до 100.000 динари.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Член 75

Средствата за гаснење пожар и нивната опрема предвидени со овој правилник (чл. 27 до 70) мораат да им одговараат на југословенските стандарди.

Ако за средствата од претходниот став не постојат југословенски стандарди, употребата на такви средства на бродовите на трговската морнарица на ФНРЈ ја одобрува Управата за поморство и речен сообраќај.

Член 76

На постојните бродови мораат:

а) во срок од четири години од денот на влегувањето во сила на овој правилник:

1) да се преуредат електричните инсталации — според членот 10 на овој правилник;

2) да се постави уред за сигнализација на пожар — според членот 14 и алармен уред — според членот 15 на овој правилник;

б) во срок од шест години од денот на влегувањето во сила на овој правилник приклучоците на хидрантите, на пожарните црева и на бликачите што не им одговараат на одредбите на овој правилник — да се заменат со приклучоци пропишани со одредбите на овој правилник.

Член 77

Постојните бродови што на денот на влегувањето во сила на овој правилник имаат електрични инсталации, уреди за спречување на пожар и средства за гаснење пожар, кои според одредбите на овој правилник, како постојни бродови, не се должни да ги имаат, мораат тие инсталации, уреди и средства и понатаму да ги задржат на бродовите во исправна состојба и спремни за употреба.

Член 78

Овој правилник влегува во сила осмиот ден по објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Бр. 936

16 мај 1960 година
Белград

Секретар

за сообраќај и врски,
Пско Данчевиќ, с. р.

293.

Врз основа на членот 4 став 4 од Уредбата за посебниот додаток за санитарните инспектори („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 6/59 и 45/59), во согласност со Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за општа управа, Управниот одбор на Генералната дирекција на Југословенските железници пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ ПОСЕБЕН ДОДАТОК ЗА СЛУЖБЕНИЦИТЕ НА ДИРЕКЦИИТЕ И НА ГЕНЕРАЛНАТА ДИРЕКЦИЈА НА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ ЖЕЛЕЗНИЦИ, ШТО ИМААТ ВИСОКА МЕДИЦИНСКА СПРЕМА

Член 1

Посебниот додаток за службениците на дирекциите и на Генералната дирекција на Југословенските железници, што имаат висока медицинска

спрема, се определува во границите утврдени со овој правилник.

Член 2

На службениците на Генералната дирекција на Југословенските железници, што имаат висока медицинска спрема а вршат работи на санитарната служба, им се определува посебен додаток во височина од 15% до 25% од основната и полагајната плата.

Член 3

На службениците на дирекциите на Југословенските железници, што имаат висока медицинска спрема а вршат работи на санитарната служба, им се определува посебен додаток во височина од 15% до 20% од основната и полагајната плата.

Член 4

Поединечни решенија за определување на посебниот додаток донесува генералниот директор на Југословенските железници, односно директор на дирекција на Југословенските железници.

Со решението од претходниот став се определува посебниот додаток во фиксен месечен износ во границите на процентот утврден во чл. 2 и 3 на овој правилник.

Член 5

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“, а ќе се применува од 1 февруари 1959 година.

Бр. 2109

25 март 1960 година
Белград

Генерална дирекција на Југословенските железници

Генерален директор,
Војин Николиќ, с. р.

Претседател на
Управниот одбор,
Петар Стошиќ, с. р.

294.

Врз основа на членот 43 став 2 точка 3 од Уредбата за организацијата, пословањето и управувањето со Југословенските пошти, телеграфи и телефони („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 53/53), Генералната дирекција на поштите, телеграфите и телефоните донесува

Р Е Ш Е Н И Е

ЗА ПУШТАЊЕ ВО ОПТЕК НА ПРИГОДНА ПОШТЕНСКА МАРКА ПО ПОВОД 90-ГОДИШНИНАТА ОД РАЃАЊЕТО НА ВЛАДИМИР ИЛИЧ ЛЕНИН

На 22 јуни 1960 година ќе се пушти во оптек пригодна поштенска марка од 20 динари по повод 90-годишнината од раѓањето на Владимир Илич Ленин.

Сликата на марката, во зеленошкрилеста и темнозелена боја, прикажува портрет на Ленин. На горниот раб на марката е отпечатено со латиница: „Југославија“, а на долниот со кирилица: „90 год. рођења Лењина“. Ознаката на вредноста е во долниот лев агол од марката.

Оваа марка ќе биде во продажба кај сите пошти во земјата до потрошувањето, а за франкирање на поштенски пратки ќе важи неограничено време.

Бр. 09-4676/3

29 април 1960 година
Белград

Генерална дирекција на поштите, телеграфите
и телефоните

Генерален директор,
Првослав Васиљевиќ, с. р.

295.

Врз основа на членот 382 од Законот за јавните службеници („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 53/57, 44/58, 1/59 и 52/59), Управниот одбор на Југословенско-италијанската трговска комора пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СЛУЖБЕНИЦИТЕ НА ЈУГОСЛОВЕНСКО-ИТАЛИЈАНСКАТА ТРГОВСКА КОМОРА

Член 1

Во Правилникот за службениците на Југословенско-италијанската трговска комора („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 3/59) членот 5 се менува и гласи: „Положајна плата имаат сите службеници на Комората што се распоредени во платни разреди.

Височината на положајната плата се определува до износите утврдени со овој правилник.

Положајната плата на секретарот на Комората се утврдува до 15.000 динари месечно.

Положајната плата на службениците на другите работни места во Комората се утврдува, и тоа:

1) за работното место што му одговара на положајот шеф на одсек во состав на одделение — до 12.000 динари месечно;

2) за работното место за кое со систематизацијата е определено како најниско звањето референт — до 10.000 динари месечно;

3) за работното место за кое со систематизацијата е определено звањето канцелариски референт или администратор — до 4.000 динари месечно.”

Член 2

По членот 5 се додава нов член 5а, кој гласи: „Положајните плати на приправниците изнесуваат месечно, и тоа:

	Динари
1) на приправник за звање од четврта група — — — — —	1.000
2) на приправник за звање од трета група — — — — —	2.000
3) на приправник за звање од втора група — — — — —	3.000
4) на приправник за звање од прва група — — — — —	4.000“

Член 3

Членот 6 се менува и гласи:

„Положајната плата на службениците што вршат дактилографски и стенодактилографски работи се утврдува според звањата што постојат за тие службеници, со тоа што износот на месечната положајна плата на дактилограф од Ia класа не може да биде поголем од 4.000 динари, на стенодактилограф — од 5.000 динари, а на дебетен стенодактилограф — од 9.000 динари месечно.”

Член 4

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ”.

Овој правилник го потврди Сојузниот извршен совет со својот акт О. В. бр. 4/27 од 25 мај 1960 година.

Бр. 0104/56/1
12 февруари 1960 година
Белград

Претседател
на Управниот одбор на
Југословенско-италијанската тр-
говската комора,
инж. Филип Кнежевиќ, с. р.

Издава Новинска уставова „Службен лист на ФНРЈ”, Белград, Краљевска Марка 9. Пошт. фах 226.

— Директор и одговорен уредник Радован Вукановиќ, Улица Краљевска Марка бр. 9. —

Печат на Белградскиот графички завод, Белград

По извршеното сравнување со изворниот текст утврдено е дека во текстот на Наредбата за измена на Тарифата за наплата на жиговината за мерила и драгоцени метали, објавен во „Службен лист на ФНРЈ”, бр. 13/60, се поткраднале долу наведените грешки, та се дава

ИСПРАВКА

НА НАРЕДБАТА ЗА ИЗМЕНА НА ТАРИФАТА ЗА НАПЛАТА НА ЖИГОВИНАТА ЗА МЕРИЛА И ДРАГОЦЕНИ МЕТАЛИ

Во цитираната точка 25 алинеја 1 наместо зборот: „инструмент“ треба да стои: „елемент“.

Во цитираната точка 25 алинеја 2 наместо зборот: „инструменти“ треба да стои: „елементи“.

Од сојузниот Државен секретаријат за работите на стоковниот промет, Белград, 21 мај 1960 година.

По извршеното сравнување со изворниот текст утврдено е дека во текстот на Правилникот за измени и дополненија на Правилникот за начинот на мерење и пресметување на регистерската запремина при баждачењето на поморските параходи, објавен во „Службен лист на ФНРЈ”, бр. 19/60, се поткраднале долу наведените грешки, та се дава

ИСПРАВКА

НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ НА МЕРЕЊЕ И ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА РЕГИСТЕРСКАТА ЗАПРЕМИНА ПРИ БАЖДАРЕЊЕТО НА ПОМОРСКИТЕ ПАРАХОДИ

Во членот 1 наместо зборовите: „чл. 4 до 6“ треба да стои: „чл. 4 до 16“.

Во членот 9 став 5 ред 2 наместо зборот: „лавната“ треба да стои: „главната“.

Во членот 11 наместо зборот: „Облиците“ треба да стои: „Одбитоците“.

Од Секретаријатот на Сојузниот извршен совет за сообраќај и врски, Белград, 20 мај 1960 година.

СОДРЖИНА:

	Страна
291. Правилник за мерките за спречување и отстранување на маларијата — — —	453
292. Правилник за електричните инсталации и за заштитата од пожар на бродовите на трговската морнарица на ФНРЈ — —	459
293. Правилник за определување посебен додаток за службениците на дирекциите и на Генералната дирекција на Југословенските железници, што имаат висока медицинска опрема — — — — —	467
294. Решение за пуштање во оптек на пригодна поштенска марка по повод 90-годишнината од раѓањето на Владимир Илич Ленин — — — — —	467
295. Правилник за измени и дополненија на Правилникот за службениците на Југословенско-италијанската трговска комора	468
Исправка на Наредбата за измена на Тарифата за наплата на жиговината за мерила и драгоцени метали — — — — —	468
Исправка на Правилникот за измени и дополненија на Правилникот за начинот на мерење и пресметување на регистерската запремина при баждачењето на поморските параходи — — — — —	468